

Uorden per las alps e'ls pasculs da la vschinauncha da Zuoz

I Disposiziuns generelas

Art. 1 Possess e böts

Alps e pasculs da la vschinauncha da Zuoz sun possess da la Corporaziun vschinela. L'usufrüt da quists bains suottasto a la vschinauncha politica e fuorma üna part da l'administraziun cumünela.

Ils böts da la vschinauncha da Zuoz sun:

- Mantegner la qualited dals pasculs e dals stabels sün tuot il territori da la vschinauncha
- Eviter cha pasculs svaneschan tres erosiun u cha creschan aint
- Promouwer novas fuormas ed evaluar novas pussibiliteds da gestiun per las alps
- Mantegner l'equiliber economic e gestir las alps tenor criteris economics
- Resguarder ils bsögns turistics

Vair: Sömmerungsbeitragsverordnung des Bundes Art. 6 - 8, Bewirtschaftungsvorschriften und Kontrollen Art. 10. SR 910.133

Art. 2 Dret da stadageda

Mincha possessur u fittadin da terrain cun domicil a Zuoz ho il dret da stadager sia muaglia tenor art. 31 da la ledscha chantunela da vschinaunchas.

Art. 3 Temp da pasculaziun e d'alpageda

Il temp da pasculaziun e d'alpageda cumainza per regla ils 1. gün e düra fin a la fin da settember. La pasculaziun resguardada es reglada in ün reglamaint relascho dal cussagl cumünel. Per la bês-cha cumainza la pasculaziun per regla ils 1. meg e düra fin a San Martin (11 november).

Art. 4 Surdeda da las alps

La surdeda da las alps succeda sülla basa da la ledscha agricula chantunela dals 25 settember 1994 art. 4.

Art. 5 Egen bsögn

Il cussagl cumünel ho il dret da nüzzer las alps in egna cumpetenzza u da fitter las alps (pasculs e/u stabels) ad oters interessents (a vela il reglamaint relativ). Il cussagl cumünel regla e definescha l'adöver dals pasculs, da las funtaunas (praisas d'ova) e dals stabels düraunt e zieva il temp da stadageda, per exaimpel pel militer u per privats, cun contrats separos. Ils temps d'adöver sun definos aint ils contrats da fittaunza.

Art 6 Mantegnimaint

La vschinauncha es respunsabla pel mantegnimaint dals stabels, per punts e vias. Ella regla il mantegnimaint dals pasculs e dal provedimaint d'ova chi sun dos a fit e descrits separedamaing i'l contrat da fittaunza.

Art. 7 Vachedas

La calculaziun da las vachedas es definida da l'uffizi d'agricultura e da geoinformaziun (UAG).

Art. 8 Survagliaunza

La survagliaunza da las alps e'ls pasculs suottasto al cussagl cumünel chi vain rapreschanto dal depüto respunsabel. Ella po gnir executeda tres la cumischiun da las alps.

II Lezchas e dovairs da giodeders e da fittadins**Art. 9 Prescripziuns a regard usufrüt**

Quels chi giodan l'usufrüt d'alps e pasculs haun da respuetter seguaintas prescripziuns:

Cultivaziun pascul

Las lezchas sun definidas i'ls contrats da fittaunza.

Reparaturas

Las lezchas sun definidas i'ls contrats da fittaunza.

Alluntaner singulas bes-chas

Alluntaner singulas bes-chas zieva il temp da l'alpageda es dovair dal fittadin e vo a sieu charg.

Alluntaner bes-chas peridas

Alluntaner bes-chas peridas e sepulir bes-chas peridas sül lö tenor las prescripziuns chantunelas suprado al fittadin.

Laina dad arder

La vschinaunha metta a disposiziun la laina dad arder. La preparaziun e'l transport sun dovair dal fittadin.

Revisiuns

Las lezchas sun definidas i'ls contrats da fittaunza.

Oters dovairs

La pastiglia stu gnir orientada davart l'usufrüt dals stabels e dals pasculs sül lö. Las glistas da chargeda, da la lavur cumöna e da la lavur d'alp prasteda sun da surder a l'administraziun cumünela fin il pü tard ils 11 da november da l'an da gestiun. Quints per acquists sun da surder immediatamaing a l'administraziun cumünela. L'inventar stu gnir actualiso minch'an fin ils 11 da november.

Las prescripziuns da l'uffizi d'agricultura e da geoinformaziun (UAG) sun da resguarder.

Art.10 Lavur d'alp

La lavur d'alp vain regleda i'l contrat da fittaunza.

III Andamaint da pasculaziun e taxas**Art. 11 Pasculs da prümavaira e d'utuon**

Aunz e zieva la pasculaziun da sted staun a disposiziun ils pasculs seguond plan i'l reglamaint relascho dal cussagl cumünel.

Art. 12 Chevras

Avess que darcho da der üna scossa da chevras, decida il cussagl per quella il pascul.

Art. 13 Pasculs da sted

Per alpger staun a disposiziun a las singulas alps ils seguaints territoris:
(A vela il plan da pasculs i'l reglamaint relascho dal cussagl cumünel)

Alp Timun

Val Laviruns fin Pentsch

Alp Belvair ed Alp Es-cha dadains

Val Viroula – Munt Belvair – Muntatsch – Albanas – Chamaduors – Spinas impü tuot l'enclava da Zuoz (Val Müra a dretta da l'ova, Piz Blaisun – Gualdauna – Muntischè – Sur Crap (dadour las saivs d'Albanas, Val d'Urezza, Pizzet e Vallatscha)

Alp Arpiglia

Val Purschigl – Arpschellas (sur il cunfin dal god), Nüd sur la via da l'alp, God Averts, e Botta Buera (tenor proget separaziun da gods e pasculs)

Alp Vaüglia Sur

Piz Murtiröl – Piz Arpiglia – Fuorcla Giavagl – Val Trida – Teg'Arsa – Val Furca – Val Murtiröl – Plaun Schlisulin

Alp Funtauna

Pignaint – Plans dal Tschanger – Muot da l'Hom – Vallorgia – S-chaletta – Val dal Tschüvel e Ravais-ch

Bês-cha

Munt Prosbierg – Truoch – Albanas

Alp Funtauna – Vallorgia – Muot da l'Hom – Muntisè – S-chaletta e Ravais-ch

Art. 14 Scedas

In cas da strasoras staun a disposiziun a las singulas alps las seguaintas scedas:

Alp Timun

Tuot ils pasculs in Val Chamuera fin tar la Funtauna Naira suot il Chaunt dals Chavalets.

Alp Belvair ed Alp Es-cha Dadains

Chamaduors – Spinas fin tar l'Ova da Vallatscha – Val Buera e Bos-chetta

Alp Arpiglia

Nüd e God Averts

Alp Vaüglia Sur

God da Punt Murtiröl fin e cun Plaun God Ars

Alp Funtauna

A schnestra dal Vallember dal term da Runadigl fin tal term da la Cruschetta.

Per cas extraordinaris vegnan consegnadas las seguaintas scedas (seguond proget da separaziun da gods e pasculs):

Alp Timun:

Pradatsch - Val Purschigl

Bês-cha

Munt Prosbierg – Truoch - Val Gianduns

Art. 15 Chargeda maximela per minch'alp

La chargeda maximela per mincha alp vain definida seguond las taxaziuns chantunelas.

Art. 16 Diversas disposiziuns**Pasculs in cas da malatia ed epidemia**

A velan las prescripziuns da l'uffizi d'agricultura e da geoinformaziun (UAG).

Aldüm artificiel

A nu suos-chan gnir druvos biags esters u artificiels. Grascha da las alps nu suos-cha gnir mnedà davent e stu gnir druveda sùllas alps.

Saivs da filfier cun spinas

Ad es scumando da tender saivs da filfier cun spinas sùn tuot il territori cumünel (incl. pasculs privats).

Chürer suot pester, saivs electricas, saivs "Flexinet"

Düraunt tuot il temp da pasculaziun suos-chan ils pasculs gnir pasculos be suot pastriglia u dadains saivs electricas. Quistas staun esser controlledas sufficiaintamaing. **Saivs "Flexinet" staun gnir alluntanedas immediatamaing zieva l'alpageda** (vair ledscha da fabrica da la vschinauncha da Zuoz). Tuot las vias staun rester charablas, v.d. cha saivs sun d'interrumper cun antennas u "bovistops".

Scumand da pasculer in god

Muaglia, chevras e bês-cha nu suos-chan pasculer in god (excepziun pascul da god).

Art. 17 Fits

L'indemnisaziun per la giodida da las alps e dals pasculs es regleda i'ls contrats da fittaunza.

Art. 18 Pulizia da veterinari e controllas dal veterinari

La pulizia da bes-chas vain executeda tenor las prescripziuns d'alps chantunelas e federelas.

IV Disposiziuns finelas**Art. 19 Disposiziuns penelas**

Cuntravenziuns a quist uorden, commissas cun intenziun u per negligenza, vegnan chastiedas dal cussagl cumünel cun imports fin frs. 2'000.00 ed indemnisaziun dal dan chaschuno.

Art. 20 Entreda in vigur

Quist uorden per las alps e'ls pasculs rimplazza tuot las disposiziuns dals "Tschantamaints e regulativs da la vschinauncha da Zuoz, C. Tschantamaints economics, art. 54 - 63, dals 4 gün 1920" e l'Uorden per las alps e'ls pasculs da la vschinauncha da Zuoz dals 13 december 1995 scu eir l'uorden revais tres la radunanza cumünela dals 3 december 2008.

Il nouv uorden es gnieu suottamiss a la radunanza cumünela dals 29 november 2017 ed es gnieu accepto da tela. El aintra cun que in vigur dalum.

Il president cumünel:

L'actuar:

Flurin Wieser

Claudio Duschletta

